

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1929 kl. 3 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion om riktlinjer för svensk utrikespolitik.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för behandling hänvisad motion, nr 207, har herr *Lindhagen* hemställt, att riksdagen ville begära Kungl. Maj:ts initiativ till att, i anslutning till ovan angivna riktlinjer, en ledande tanke och en ordnande hand läggas på svensk utrikespolitik och dess arbete för fredsfrågans lösning.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

I yrkandena i de vid innevarande riksdag i första kammaren av herr *Lindhagen* väckta motionerna nr 208—215, vilka alla med undantag av nr 214 hänvisats till förberedande behandling av utskottet, har motionären närmare angivit på vilket sätt nu förevarande motions syftemål skulle vinnas.

Sålunda hemställes i motion nr 208:

att Kungl. Maj:t måtte, för möjliggörandet av en nationell rättsordning, taga initiativ till:

1) en internationell överenskommelse om genomförandet vid sidan av modersmålen av ett världsspråk, som inläres i alla världens skolor;

2) detta språks byggande på världsspråket esperanto;

3) esperantos användning under övergångstiden såsom kongresspråk vid sidan av ett eller flera nationalspråk;

4) esperantos införande på försök i vissa skolor åtminstone som frivilligt läroämne,

i motionen nr 209:

att Kungl. Maj:t måtte taga initiativ till att genomförandet av nationernas självbestämningsrätt i alla världsdelar upptages på den internationella rättsordningens program,

i motionen nr 210:

att Kungl. Maj:t måtte taga initiativ till att jordens befolkningsfråga och den sammanhängande frågan om rasernas likställighet upptages på den internationella rättsordningens program,

i motionen nr 211:

att Kungl. Maj:t måtte taga initiativ till att fred på arbetsmarknaden och den ekonomiska fattigdomens bekämpande i sina grundorsaker upptagas i fredsarbetet såsom en integrerande del av den internationella rättsordningen,

i motionen nr 212:

att Kungl. Maj:t måtte taga initiativ till att personlighetens kultivering eller den andliga fattigdomens bekämpande i sina grundorsaker

2 *Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande Nr 1.*

upptagas i fredsarbetet såsom en fundamental förutsättning för en internationell rättsordning,

i motionen nr 213:

att Kungl. Maj:t måtte taga initiativ till att folkens upplysning och vidgade deltagande i fredsarbetet kraftigt stödjas och befrämjas såsom en omistlig betingelse för tillkomsten av en internationell rättsordning,

i motionen nr 215:

att Kungl. Maj:t måtte taga initiativ till att, såsom förutsättning för en internationell rättsordning, den allmänna, omedelbara och fullständiga avrustningen kommer i fredsarbetet under övervägande samt successivt genomföres med ytterligare anslutningar till Tysklands, Österrikes, Ungerns och Bulgariens avväpning enligt fredsslutet i världskriget.

Utskottet.

En del av de frågor, till vilkas lösning motionären hemställer, att riksdagen skall begära Kungl. Maj:ts initiativ, beröra andra länders inre angelägenheter och äro av synnerligen ömtålig natur. Andra äro av den beskaffenhet, att deras lösning knappast torde vinnas på det sätt motionären föreslagit.

Något särskilt initiativ till fredsfrågans lösning från svensk sida synes icke vara behöfligt just nu, då denna fråga är föremål för den livligaste uppmärksamhet bland alla folk, varom bland annat tillkomsten av Kellogg-pakten bär vittne. Dessutom läser Kungl. Maj:t icke underlåta att i den mån tillfälle därtill gives och på det sätt, som kan finnas lämpligt, verka för fredsfrågans lösning, även utan särskild framställning av riksdagen.

Utskottet får fördenskull hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 mars 1929.

På utskottets vägnar:

J. P. JOHANSSON.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet:

herrar J. P. Johansson, Sandegård, Paul Magnuson, Tamm, Wagnsson, Henrik Andersson, Jonsson i Lycksele och Bjurström.

Reservation:

av herrar Sandegård, Magnuson och Wagnsson beträffande motiveringen.